

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogračekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črenovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Cvetje brez sadü.

V jesenskom časi smo, gda spravljamo sad. Ne je ešče dugo, gda smo v sprotoletji gledali na drevi cvet, gledali smo cvetje na njivaj — pa že se je dozoro sad i ga vživlemo. Ta naglošča v življenji nature nas opomina, kak kratko je tüdi naše življenje. Pri tom pa se nam pokaže, da je tüdi v našem življenji čas cvetja, zorenja i jesenskoga sadü pa zimskoga mēranja . . .

Čas cvetja našega življenja — to je naša mladost. Čas sadü — to so pa naša zreła leta, gda prinašamo sad dobroga dela, hasnovitoga življenja za svoje bližnje.

Če je cvetje lepo i ga slana ne popari, te de tüdi sad obilen i zdrav. Če se pa cvetje pokvari, te je zamorjeni že tüdi sad, šteroga se ne včakamo. Prispodobno je tüdi v življenji.

Mladina, štera je telovno i düševno zdrava, se dozori v poštene i dobre lüdi, na hasek i veselje svojoj družini, prijatelom, občini, vsemi narodi. Samo takša mladina prinesē dober sad svojemi narodi, štera je trezna, čüti i spozna velko odgovornost do življenja — to je do sebi i do svojih bližnjih, do svojega naroda. Tista mladina, štera je trezna v svojem telovnom življenji i se ne vdaja lehkomišlenosti, bo tüdi düševno trezna. Spozna, da za to trbe delati, biti preposti v svojih potrebočah (kelko se zakadi i zapijē!) i da trbe tüdi düševno živeti. To pa je najveksa rana našega ljudstva! Gda mladina zapüsti šolo, štero je tak „zboğanjega“ opravila, te redko šteri dečko ali štera dekla ešče vzeme gda v rokē dobro knigo ali novine. Pa če tüdi čtē, išče samo kaj „posebnoga, ka se je zgōdilo“. Ne mara pa za resno reč, štera blaži srcē i plemeniti düšo. Veseli pa bi mi bili, če bi meli takšo mladino po naših vesnicaj, štera bi mela v sebi želo, pridobiti si kemveč potrebnoga znanja i plemenitoga čütenja. To pa si more pridobiti v pogovori s sküšenimi lüdm, s poslušanjem dobrih govorov (v cerkvi, družtvi) i s čütenjem, kakpa dobrim, pod vodstvom kakšega spametnoga šolanoga človeka.

Gda takša resna, premišljena i odgovorna mladina pride do reči gdekoli, te de njeno delo samo na hasek narodi. Lehkomišlena mladina je pa kak cvetje, štero nigdar ne prinesē sadü! Naj nam prinesē naša mladina sad mirü, v vesnicaj, napredüvajočega gospodarstva i vekše izobrazbe, štera de na hasek našemi ljudstvi!

Bole poségajmo v politiko

Dnešnji čas zahtevle, da morajo vsi dobri katoličanci tüdi v političnom poględi odločati i se za politiko zanimati. To terjajo od nas dnešnje razmere. Če bi bio vsakši politik i vsakši človek, ki ma kakšo oblast v rokaj, dober i zanesliv, bi lahko dobri katoličanci, — šterim je ne vseedno, ali se vera v javnosti pripoznavala ali ne, ali se zametavle i Cerkev preganja, — prepüstiti politiko tistim, ki majo s tem vekše veselje. Liki žalibog, pokazalo se je, da smo katoličanci zgübili vpliv na javnost zavolo toga, ar smo bili politično premalo aktivni, ar smo premalo posegali v politiko.

Vera, štera nam je sveta, se je začnola v krščanskih državaj preganjati. V naš obraz so nam začnoli plüvati tisti, šterim smo pomagali priti do oblasti, ali njim pa toga ne smo zabranili. Mi katoličanci se nemamo kaj čüdit, če se začne versko preganjanje i zametavanje Cerkve tam, gde bi nišče ne mislo, gde smo mislili, da je vse krščansko. Vej smo sami k tomi pripomogli.

Obletni spomin treh prečastitih g. dühovnikov v Slovenskoj krajini.

G. Krantz Jožef, plebanoš na Tišini i sobočke dekanije dekan obhajajo zdaj 25 letnico svojega mešništva. Gorečega dühovnika pozna cela naša krajina. Gda 25. leto stopijo k božemi oltari v sredini svojih tišinskih farnikov, njim ž njimi vred želemo, naj ženjajo obilne sadove svojega plodonosnoga dühovniškoga dela ešče vnoga, vnoga leta.

Petdesetletnico rojstva pa slavita preč. gg. plebanoša Faflik Franc,

plebanoš pri Sv. Bedeniki i Ficko Karol, plebanoš v Markovcih. Oba gospoda obkroža lübezen svojih ovčic za vrelo briganje pri rešitvi njihovih düš. Obema gospodoma iz srca želemo, naj ešče dugo pasēta svoje ovce za njihovo najveksē dühovno dobroto.

Vse tri prečastite gospode zročimo v pobožno molitev naših vernikov i naj jih vodi nebeska Kralica do kem veške starosti.

Politično gibanje pri Gradi.

Občinske volitve se približavlejo. Naša domača, katoliška, kmečka lista je sestavljena i naš bodoči župan de domačin g. Bačić Franc. Na našoj listi so zastopani vsi: kmetje, delavci, obrtniki i tüdi drugi stanoviti. To je tüdi edino pravično. Občina je sküpen dom za vse občane i vsaki ma pravico, da svoje interese brani i zagovarja, vsi pa s sküpnimi močmi delajo za napredek cele občine.

Na našoj listi so sami pošteni domači odborniki. Pri sestavljanji smo skrbno pazili na to, da ne bi prišo v odbor takši, ki se dozda ne skazao za poštenoga. Naša lista nosi zavüpanje vseh volilcov, ar so na njej za odbornike zvoljeni pošteni možje, štere si je ljudstvo samo izbralo. To nam svedoči tüdi imena odbornikov. Da nemo vseh naštevali, omenimo samo zastopnike iz vsake vesi: g. Bačić i g. Maršek od Grada, gg. Špilak i Gumilar iz Vidonec, g. Cvörnjek Franc iz Kruplivenika, g. Lesic Janoš iz Trdkove i g. Žekš iz Kovačevca i teliko drugih naših poštenih i skrbnih moškov, šteri nam garantirajo, da de gračka občina prišla v dobre i zavüpane roke.

Naša lista pa je tüdi ščista naša, katoličanska, Korošcova. Naša stranka, tj. Korošcova stranka postavlja i prizna pri nas samo to listo, štere nosilec je g. Bačić Franc i niedno drugo.

Francoska katoličanska mladina.

Letos je obhajala francoska katoličanska mladina petdesetletnico svojih druženj. Za risale so meli velke proslave v Parizi. Zavedna, odločna i neustrašena katoličanska mladina se je zbrala iz vse Francije v svojem glavnom mesti i prišli so tüdi zastopniki vsej katoličanski evropski narodnosti. Ob toj priliki je nad stojezero mladih src obnovilo tisto oblübo, štero

G. Bačić je človek, šteri ma zavüpanje slovenskoga voditelja dr. Korošca i zato se je g. Korošec tüdi spomno i imenüvao njega kak kmeta za banskoga svetnika. Samo g. Bačić de znao poleg svojih zvez v Belgradi i v Ljubljani i poznanstev na viših mestaj rešiti našo občino nevole i blata, v šterom zdaj visi. Če de naš župan doma sedo i se nede znao obrniti gde trbej, te mo mi lejko sto let čakali, pa nigdar iz dugov i blata ne pridemo.

Zato moramo poskrbeti, da pride 25. oktobra na župansko mesto resan pravi slovenski, katoličanski mož, šteri ma zavüpanje v voditelja dr. Korošca i to je g. Bačić. Samo tak lejko vüpamo, ka de nam boukše šlo. Vsakši katoličanski volilec se mora zavedati pri tej občinski volitvaj svoje dužnosti i odgovornosti. Ne smemo več dopüstiti, ka bi nam vsigdar „drügi“ komandirali, kak da bi ne bili nikaj „vredni“ ali pa nikaj „ne znali“. Zbüdim se že ednok iz naše nemarnosti i spanja. Večkrat smo si sami krivi, ar vse „drügo“ naprej tiskamo, samo „svoje zavedno katoličanstvo“ zaničüjemo. Zato 25. oktobra volimo našega katoličanskoga župana g. Bačića, ne pa kakšega pripadnika JNS-arov, Mačkovcov i komunistov, šteri bi nam i našoj občini samo škodili.

je pred petdesetimi leti — 1886 — napravilo samo šest mladih lüdi, najmre: Francijo znova pridobiti za Kristuša — Krala! Iz toga drobnoga, maloga zrna je zrasla mogočna družina mladih, navdüšenih katoličanov, štera ma že nad 200.000 članov. V tom mladinskom združeni je zbrana vsa katoličanska mladina, ki se vzgaja ločeno po stanih, i to: kmetska i de-

Cerkvi. Če pa toga ne včinijo, nehote pomagajo priti do oblasti brezverskomi komunizmi ali brezverstvi v drugoj obliki, ar neprijateo je vsikdar na deli. Posledice komunizma i brezverstva so vam pa vsem znane i od vernih katoličancov ne zaželjene.

Pregovor pravi, da je vsakši sam svoje sreče kovač. To vala za vsakoga, tüdi za nas katoličance. Politika bo v telko krščanska, to se pravi v krščanskom dühi, v kelko bomo mi za to delali. Od drugih, od brezvercov i protivercov toga ne čakajmo.

Drügi zrok, zakaj se moramo za politiko brigati pa je sledeči. Politika je mesto, gde se reže ljudstvi — državlanom krüh v ednom ali drugom poględi. Tem vekši i pravičnejši falat krüha dobi tisti, ki si zna svoje pravice pridobiti i se za nje tüdi vsikdar drži. Kmet je glavni tvorec občine, banovine i države, on vse druge gor drži. Zavolo toga bi on morao meti prvo reč pri oblasti. A se za njo premalo trüdi i vsikdar tüdi ne zroči oblasti najbougšemi svojemi zastopniki.

Vzemimo občino. Občina je tista jedinica, gde se da dosta dobroga i tüdi dosta slaboga napraviti. Uprava ob-

Iz planinskoga raja.

Sem gledao vrhove brezmejnih planin, čteo naše nevole ž njih trdnih visin: Močno so stale, gda j' bičao viher, se sladko smejale, gda nastao je mēr . . . A one se meknole neso.

Majaš pa ti se že, gda vetrič pihlá, se rüšiš vse globše v prepade peklá, gda milost krepila te, človek — junak, gda Mati premila te zvila v svoj plašč . . . Boga si ti vendar zapüsto.

Sem vido oblake na teli pečin, in sunčne sijaje na glavi planin . . . Gda gor so žarele, dol skrite bilé, so bele jih megle zavile v prté . . . A one se meknole neso.

Gda megla nevole obdala te bo, stoj trdno tembole, te vidi nebo . . . Gda sunce ti sija nebeskih darov, naj nizkost pokriva te s svojov meglov . . . Te zmaga je tvoja gotova.

Planinska korita: dom večn'ga snega, Znamenje devištva ste mojga srca . . . Obdajo vas ščame, zelene vsikdar, mi zbüjajo vüpe, da čüvam te dar: Devištvo bom vsikdar ohrano.

Na gori visokoj pa cerkev stoji, Ježuš prebiva v njoj, da vči vse lüdi: Če moja narava prevzeme že vas, — vu večnosti slava, ki čaka na vas, Kakša te bo? O iščite jo.

S r č e n.

lavska mladina, dijaki, izobraženstvo i vojaška mladina. Vsi vküper tvorijo jako dobro združeno i dühovno globoko, v verskom življenji vkoreninjeno katoličansko fronto proti vsem protikršćanskim silam v svojoj domovini.

čine ma v svojih rokaj davčno moč i lastne dohodke. Občinski možovje odločajo, za kaj se naj nücajo penezi, kak se lahko najdejo nove vretine za nove dohodke. Če sedijo v občinskom odbori dobri krščanski lüdje, lahko dosta dobroga včinijo za dobrobit vse občine v vsakšem poględi. Pa ne samo to, nego zabranijo tüdi dosta slaboga, ki bi se včino, če bi v odbori bili lüdje menše poštenosti. — Ešče več možnosti je v banovinskoj oblasti, a največ v parlamentu.

Mi katoličanci smo že dosta zamüdili s tem, ar smo zanemarjali politično polje. Vnogo smo sami zakrivili s svojim zamüdjenjem, če se politika i oblast ne ravnata po krščanskih načelaj, proti našemi verskomi osvedočenji, ar smo se ne trüdili, da bi ta načela v politiki obveljala. Skrajni čas je, da krivdo spoznamo i od zdaj naprej pozabimo vsakšo politiko, da zamüdo popravimo. 25. oktobra bodo občinske volitve. Krščanski možje, vaša dužnost je, da odločite, što dobi oblast v rokē

— iz —

NEDELA

dvajseta po risalaj.

Evangelij (Janoš 4). Tisti čas je bio niki kraljeski uradnik, šteroga sin je betežen bio v Kafarnaumi. Te gda bi čuo, ka je Jezuš prihajao z-Judeje v Galilejo, šo je k njemu, i proso ga je, ka bi doli šo, i zvracho bi sina njegovoga, ar je začao vmirati. Pravo je zato Jezuš njemu: či znamenja i čüda ne vidite, ne verjete. Veli njemu kraljeski uradnik: Gospodne, hodi doli prve liki merje sin moj. Pravi njemu Jezuš: Idi, sin tvoj žive. Vervao je človik reči, štere je pravo njemu Jezuš, i odišo je. Gda bi pa že doli šo, slugi so pred njega pribezali, i nazvestili so govoreči: ka sin njegov žive. Zvedavao je zato yöro od njih, v šteroj njemu je ležež gratalo. I pravili so: ka včeraj v sedmoj yöri je nihala njega trešlika. Spoznao je zato Oča, ka je ona yöra bila; vu šteroj je vello njemu Jezuš: sin tvoj žive. I vervao je on, i cela hiža njegova.

Denešnji evangelij nam govori od gospodara i od hlapcov. Že v Gospodovom časi so teda bili gospodari i hlapci. Samo ka je v tistom časi za hlapce mnogo hüše bilo. Hlapci so nikših pravíc ne meli. Gospodar je meo popolno moč nad njimi. Lehko jih je tüdi odao, kak živino, lahko jih je mantrao, kak živino. Ja, bili so poganski gospodari, ki so svoje hlapce tüdi zaklali, če so njim ne bili po voli. Tak se je ljudstvo v časi Kristušovom delilo na dve vrsti: v gospodare i hlapce. Prvi so meli vso moč, drugi pa druge pravice neso meli, samo robiti so smeli. Tak je šče dnes den med pogani, gde ešče lüdi tržijo, kak blago.

Kristuš pa je prineso novi navuk iz nebes: vsi lüdjé smo pred Bogom ednaki. Vsi smo deca boža i zato bratja med seboj. Pred Bogom je nihče ne vekši gospod zavolo svojega bogastva, ali zavolo svoje službe, ali mogoče zavolo svojega pokolenja. Bog ma ščista drugo merilo za človekovo vrednost. Pred njim je več vreden tisti, ki ga bole lübi i zato njegove zapovedi bole verno spunjaja. Pa naj bo zdaj vučeni ali nevučeni, bogat ali siromak, gospodar ali hlapec; če je veren, je pred Bogom veliki, če je neveren, je pred Bogom malo vreden. Mi zaednok toga ne vidimo. Mi lüdi bole po zvünešnosti sodimo. Če ma bole speglane hlače, ali celo če si olstov zveže, te ga že z nekšim posebnim spoštüvanjom gledamo. Da se pa dostakrat tüdi za lepim kaputom skrivle nepoštüjenjak prve vrste. Zato bi že ednok bio čas, da bi bar mi kristjani lüdi sodili po njüvoj istinskoj vrednosti, najpre po njüvoj poštenosti. Kem postenejši je što, več je vreden, kem nepoštenejši, menje. Tak Bog sodi, tak tüdi mi moramo soditi, ar smo boža deca. Če de nam poštenost za merilo, te se ne damo tak hitro zapelati od kakših šte agitatorov. Vsikdar je več vreden tisti, ki je pred Bogom več vreden.

To si pa tüdi lahko ti, delavec, delavka. Zdaj moraš slüžiti, dostakrat tühinci, Francozi, Nemci, Angleži, samo da si kaj zaslužiš. Tvoje delo je večkrat jako trdo, posebno če te šče gospodar sekera. Teško je prenašati zapovedavanje. Ali poglej, naš Odrešenik je bio najveksi hlapec: Podobo hlapca je vzeo na sebe, pravi sv. pismo. On je bio vsem za hlapca. Štokoli ga je kaj proso, njemu je včino, pomogeo. I glej njegovo Mater Marijo. Sama pravi od sebe: Ovo službenica Gospodnova. Tüdi dekla. Pa vidiš, pod suncom se šče ne narodo človek, niti v kraljevskoj družini, ki bi bio tak velki pred Bogom, kak je Marija. I na drugom sveti, gde bomo vsi zbrani, bomo vsi Marijo meli za najvekšo gospo. Najbliže poleg njé pa do takše düše, ki so njoj tü na zemli bile najbole podobne po svojoj lepoj düši. To je pa tüdi leško hlapec ali dekla, če svoje krščanske düžnosti spunjavleta. Tak se bo zgodilo, da bo na drugom sveti hlapec vido svojega gospodara med siromaki, zavrženi, sam de pa med povelčanimi.

Na drugom sveti se teda z inačišimi merili meri. Vnogi znori samoga sebe, ar se tü drži za visikoga, a je pred Bogom mali, ar je ne pobožen. Vsakši si sam slüži plačilo. Zato skrbimo, da se ne vkanimo. Bodimo verni, tüdi v tujini!

Politični pregled.

Občinske volitve v vrbaskoj banovini. Preminočo nedelo so bile v vrbaskoj banovini občinske volitve. Od 158 občin je JRZ dobila 102. Prle je mela JNS 149 občin v rokaj, a zdaj je obdržala samo dve. Železna metla občinskih volitev čisti našo državo od jeenesarskih smeti.

Španija. General Franco je začno veliko ofenzivo proti Madridi, glavnomi mesti komunistične vlade. V mesti samom se širi veliko vznemirjenje i zmešnjava. Napad se vrši v prvij vrstij s topovi i z letali. V najkrajšom časi se pričaküje, da Madrid spadne v roke belih. Vlada je že vse potrebno včiniła za selitev iz Madrida. Zlat i peneze pa je že prle na varnoisprava, na Francosko najpre.

General Franco.

Nova vlada na vogrskom. Po smrti predsednika vlade Gömböša, so se zvršile sledeče spremembe: predsednik vlade i kmetijski minister Dr. Daranyi Kalman, notranji min. Kozma Mikloš, zvünašnji min. Kanya Kalman, vojni min. general Reder, min. za industrijo i trgovino Bornemisa, prosvetni min. Homan, finančni min. Fabiani, pravosodni min. Lazar. Iz vlade sta izstopila trg. min. Winkler i min. vojske Tomcutti.

Nemčija jako razburjena proti francoski komunisti Thorezi, ki je žalo Hitlera. Preminočo nedelo je meo govor v Parizi tajnik komunistične stranke Thoreza, v šterom je jako napadno Hitlera. Celi nemški narod se jako razburja nad tem komunističnim agitatorom i je na te način prišlo med Nemčijov i Francijov do ostroga nerazmerja. V Nemčiji jako obsojajo Thorezov napad na šefa tüje države, s šterov šče meti Francija prijateljstvo.

Napad na Madrid od petih strani. Listi nam poročajo, da so beli napadnoli komuniste na pet strani i so od Madrida do kakših 40 km, gde si gradijo betonirane utrdbe, štere bodo za upornike trda skala. Bele čete so že zasedle Aranez, šteroga je pred zasedanjem rdeča armada zažgala i vničila vse, tak, ka gda so prišle bele čete v mesto, so najšle tam samo razvaline. Komunisti, če vidijo, ka morejo zapüstiti mesto, jo prve zažgejo.

Razgled po katoličanskem sveti.

Rim. Drugi mednarodni kongres katoličanskih časnikarov (novinarov). — Od 24. do 27. septembra, ob priliki 75-letnice vaticanskoga dnevnika „Observatore Romani“, se je vršio v Rimi drugi mednarodni kongres katoličanskih časnikarov. Namen toga kongresa je bio, da bi se med seboj pogučali, kak bi na najprimernejši način v denešnjem časi širili i branili vero Kristušovo. Tüdi so se pogovarjali od toga, da bi bilo potrebno ustanoviti v raznih državaj katoličanske časnikarske šole.

Nemčija. Lüdsko petje v cerkvi. — Večkrat čtmo, da se katoličanom v Nemčiji ne godi dobro i da je državne oblasti po krivom sodijo i preganjajo. Pa katoličanstvo v Nemčiji za volo toga ne propada. Med njimi se poglabla versko življenje. Sad toga dela so tüdi tak zvani tečajji za cerkveno lüdsko petje, šteri se vršijo po vnojih faraj. Verniki se včijo spevati domače — nemške cerkvene pesmi pa tüdi latinsko petje. Te tečajje so meli navadno ob takših prilikaj, kda je prišlo več lüdi v cerkev (majniška pobožnost itd.). Lüdem se je najpre na kratko obrazložilo i pojasnilo, kakši pomen ma lepa lüdska pesem v cerkvi i nato so meli v cerkvi taki pevsko vajo! Po vaji se je opravila skupna večerna ali majniška pobožnost, pri

šteroj so že vsi spevali. Na takši način so že v večih cerkvaj lüdi navčili lepih starih cerkvenih pesmi i je spevlejo tüdi pri skupnoj farnoj sv. meši. — Kak veseli moremo mi v Slov. krajini biti, da mamto tak lepo lüdsko petje v svojih cerkvaj, kak ga ne pozna vsa Slovenija, ki je začnola komaj zadnja leta (predvsem ljubljanska škofija) to lepo navado vpelavati v svoje cerkve. Lepo je naše lüdsko spevanje. A mora postanoti šče lepše. Poživiti se mora! Kelko lepih naših starinskih cerkvenih pesmi ide v pozabo, štere se v naših cerkvaj več ne spevlejo i je znajo šče samo starejši lüdjé. Jako hvaležno delo bi meli naši mladi nabiratelji lüdskega narodnoga blaga, če bi te stare cerkvene pesmi z notami brali vküper i bi je na priliko uredništvo Novin i Marijinoga lista dalo razmnožiti. Mislite na to vsi, ki ste dobre vole!

Združene države v S. Ameriki. Boj proti preklinjanji. — V Združenih državaj Sev. Amerike majo Družbo svetoga imena Jezušovoga, ki ma nad dva i pou milijona možkih kotrig. Namen družbe je: boj proti preklinjanji. Ali ne bi bilo potrebno nekaj podobnoga tüdi pri nas?

Kaj pišejo o nas.

Po zadnjem poročilu pod tem naslovom je izšlo več spisov, ki govore o Slovenski krajini.

„Mladika“, ki je naklonjena naši krajini, je priobčila v 7. številki V. Smoleja oceno Novakovega Izboru prekmurske književnosti. Ocenjevalec pravi, da je knjiga „v vrstij Cvetja vsekakor najbolj izreden in nenavaden pojav, ker smo z njo dobili prvič v dostopni obliki nekaj zglede iz prekmurskih literarnih del, ki smo jih doslej poznali večinoma le posredno ali samo iz literarnih zgodovin.“ Poročevalčev željo, da urednik knjige ni dodal „nekaj pregleda o sedanjem stanju tega provincialnega slovstva“ in nekaj zglede poezije Avgusta Pavla“, je treba pripomniti, da je zaokroženost in zaključenost sedanje oblike Izboru terjala predvsem zamisel šolskega pripomočka, drugič pa zavest, da nam je potreben izbor prekmurske publicistike — leposlovja in člankov vseh vrst od l. 1904. do danes, ki bo ogledalo kulturne zgodovine tega stoletja v naši krajini. Avgustovska (8.) številka „Mladike“ prinaša več pris-

pevkov iz naše krajine. Med leposlovjem je pod pseudonimom „Marko Dolinec“ črtica „Zvonar Januš“, ki se dogaja v kraju z novim stolpom s stebrovjem na vrhu. Po tem, po imenih Kršič in Žabnjek bo vsak poznavalec spoznal vas. Črtica je pisana zelo spretno in nam obeta dobrega pripovednika, ki bo šel na globoko, česar si tako želimo. Le večkrat se oglasi, Marko! — Petdesetletnici dr. Avgusta Pavla je posvečen članek s sliko ter prevod pesmi „Čudeži se rodé tu doli!“ To je prvi tiskani prevod, ki je deloma verzificiran. V septemberski številki „Mladike“ je priobčena ocena Anžičeve Slovenske pesmarice (V. N.), kjer poročevalec zavrača napačne zapiske pesmi v našem narečju.

V večih številkah „Slovenca“ (16., 17., 19., 23., 24., 29., 30. sept. in 1. okt. 1936) je žup. upravitelj Bejek Janko priobčeval sestavek: Prekmurski sezonski delavci. V tem sestavku je Bejek opisal socialne razmere in versko stanje naših sezonskih delavcev na državnem veleposestvu Belju, kjer se je letos julija mudil z namenom, da bi naši delavci opravili verske dol-

Volilcom v Slov. krajini.

Kandidatov za občinsko upravo mamto že preveč. Znova se rivlejo naprej možje s svojimi že davno mrtvim strankami JNS, čeravno smo že parkrat zašili okoli njih čaren trak, znamenje, da jih ne volimo i je ne bomo volili. Z volišča smo je poslali s sramotjov i s povešenov glavov. Tak se je vidilo, da smo se jih rešili. Ali dragi volilci, vkanili smo se. Znova se rivlejo naprej. A mi se bomo toga držali, ka smo njim povedali. Svojo reč bomo zdržali. Zato se ne dajmo premotiti, čeravno lečejo okoli nas. Ne gledajmo na mastne reči. Sramota bi bila za odrasle lüdi, če reč ne bi obdržali i se zaganjali sepata kak veter. Za župana bomo volili prijaznoga i zaneslivoga moža, ki ne zavrže ne kmeta i tüdi ne siromaka. Poštenjake moramo voliti! Zato pa ne smemo voliti moža od stranke JNS i tüdi ne hrvatskih ali bole povedano naših slovenskih mačkocov. Njihov program nam je že davno poznani, čeravno ga tajijo. Kričijo za svobodo. Kakša je ta njihova svoboda? Njihova svoboda je vuk v grmi skriti. Što dobro vidi, se ga daleč ogne. Njihova svoboda je nešternim manjakom povoli, ki bi radi dobro živeli i ne trpeli. Dragi volilci, to slobodo majo že v Rusiji i se glasi: Vse, ka maš je moje i ne tvoje; ka pripraviš, dobiš telko, kelko ti neham. Gučati pa ne smeš nikaj. Če boš gučao, boš vido svobodo: robstvo. To je program naših mačkocov, ki ga vö ne dajo. To svobodo tüdi delajo zdaj na španskem morišči. Vo-

Nemčija. Število katoličanov v Berlini. — Nekda je bio Berlin čista protestantovsko mesto. Dnes pa ma že 475.000 katoličanov (10%). Katoličani majo 65 cerkvi, 85 kapel i 7 dvoran za sv. mešo. Vsako leto prestopi v katoličansko cerkev precij drugovercov. Dühovnikov i redovnikov, ki skrbijo za düšno življenje katoličanov, je v Berlini 180. Najbole znani med temi dühovniki je goreči apoštol Berlina — Sonnenschein.

Rusija. Ruski diktator Stalin na smrtnoj posteli. — Kak novine pišejo, je Stalin na smrt zbetežao. Njegovo stanje pa v Rusiji delavcom prikrivlejo. Če Stalin merje, smo lahko pripravljani na to, da se zgodijo v Rusiji velke notranje spremembe, ki ne bodo samo važne za to nesrečno zemlo, štero so boljševiki že pripelali na rob prepada, nego tüdi za celi svet. Dozdaj so v Rusiji zaprli vnojo lüdi. Zdaj jih majo zapretih nad 20.000, štere so obrkivili, da so v zvezi s Trockijom. V temnicaj že več nemajo za nje mesta. Napunili so je. Zato je zdaj zapirajo tüdi v kasarne. Vse to pa kaže, da je v samoj Rusiji na jezere i jezere lüdi, ki so že siti toga boljševiškega „raja“ i so z njim nezadovolni!

žnosti. Prav je, da zve za obupno socialno stanje našega delavstva vsa slovenska javnost. Po boljšem poznaju razmer bodo merodajni krogi gotovo imeli več razumevanja za naše zahteve. Predvsem dušnopastirsko stran bi naj škofijstvo čimprej uredilo. Sezonski delavci morajo dobiti svoje-ga dušnega pastirja! Na koncu je pisec članka podal zahteve in sicer, naj se da delavcem možnost, da bodo posvečevali Gospodov dan; zboljšajo naj se stanovanja v higijenskem oziru in zviša naj se plača.

Želeti je samo, naj bi naša dijaška mladina — zakaj le mladina nam more prinesiti globlje kulturno življenje — z večjim zanimanjem sledila študiju svoje domače krajine. Izogibajmo se govorjenja v prazno in gradimo na trdnem poznavanju svoje preteklosti in svojih velikih ljudi. Naša dijaška mladina pa se naj tudi zavé, da jo čaka dolžnost in odgovornost — študirati našo kulturo, zbirati gradivo in raziskavati našo zemljo. Vedno več nas študira — ali je tudi kaj vidnega uspeha pri tem?

lilci, za nas nega indri slobode kak v JRZ, štere voditeo je Dr. Korošec. Zakaj preganjajo i kolejo duhovnike? Zato, ar je duhovniški program lübi bližnjega kak samoga sebe. Pri bolševikaj toga nega. Gde pa nega Boga, tam tüdi pravice nega. Pri volitvaj moramo dobro paziti, koga volimo, da ne bi volili podkopača lübezni do bližnjega, kak so bili naši JNS-arji. Takši so tüdi mačkovci. Požirek alkoholne pijače naj nas ne spela od prave poti, da bi odstopili od poštenja i se dali pregučati. Bog nam tak pomagaj!

Žalik Štefan, M. Polana.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Akademik Grabar Geza vmro.

Nepričakovano kak smrt je prišeo iz Ljubljane glas, da mladoga akademika Grabara Gezo nega več med nami. Po kratkom betegi je vmro 7. sept. t. l. v Splošnoj bolnici v Ljubljani. Pogreb pokojnoga je bio 9. sept. Na zadnoj poti so ga sprevodili poleg starišov i sorodnikov vseučiliški profesor g. dr. Ehrlich, gg. Radoha i novomešnik Jerič, pa nad 200 akademikov. Pri odprtom grobi je najpre spregovoril g. dr. Ehrlich. V imeni naših akademikov se je poslovo od pokojnoga tovariš Pavel Berden iz Kobilja. Vnogi venci i lepo popevanje svedočijo, kak spoštüvani je bio pokojni med akademiki.

Pokojni Grabar je bio zgliednoga življenja, odločen katoličanski mladenc, ki je pogosto prijemao svete zakramente. Bio je jako nadarjen, posebno za jezike. Duže časa je bio predsednik „Zavednosti“, ki je društvo naših katoličanskih visokošolcov. Starišom naše sožalje.

2 letni spomin na pokojnoga kralja Aleksandra I. so se tüdi pri nas v Slov. krajini preminöti petek na najsvetečnejši način vršile. V vsej cerkvaj so se opravile žalne pobožnosti, šteroga se je poleg uradništva tüdi vdeležilo vnogo naroda. Vse trgovine i obratovalnice so bile te den zaprete. Krao Aleksander je mrtev — a njegov düh de živo na tüdi med nami v Slov. krajini!

Navuk za tretjired v Črensovcih je to nedelo 18. oktobra po večernici. Večernice ob 2.

Mati siromakov med pokojnimi. Oktobra 11. smo zakopali Horvat r. Matjašec Kato v Črensovcih. Pokojna je bila zgliedna tretjerednica i smilena mati siromakov. Njena hiša je zaistino hiša zadovolnosti. Živela je 75 let i že duga leta prenašala mirno svoj beteg. V pokojnoj je zgübo Kolenko Ivan, bogoslovec svojo mamico. Naj Srce Jezušovo bogato naplača smilenost pokojne na drugom sveti, njenim dragim pa naj potolaži žalostno srce. V molitäv naših naročnikov jo zročimo, ki je bila ves čas naročnica na naše kršćanske liste, njenim dragim pa izražamo globoko sočütje.

Nesreča. Žoldoš Matjaš, jako zgliedn kršćanski mož v Črensovcih je jaboka stepao z svoje jablani. Na vrhi se je poškalo, spadno dol z dreva i se natoliko poškodüvao, da je za dva dni vmro od doblenih ran. Molimo za njega.

V griži je vmrla dovica Horvat Štefana z Žizkov, mamica salezijanca g. Cigan Franca. Pokojna je bila pobožna düša, naj nej dober Bog bo plačnik. V molitäv dobrih düš jo zročimo.

G. Meško, profesor bogoslovja. Bivši črensojski kaplan, g. dr. Meško Jožef so imenüvani za bogoslovnoga profesora, namestnika na mariborskom bogoslovju. Iz srca čestitamo.

Vinska trgateg. Letošnja trgateg se je v lendavskom srezi začnola 5. oktobra. Včas na drugi den je nastopilo velko dežovje. Zavolo slaboga vremena se je trgateg nekelko zavlekla. Letošnji pov je komaj polovica od drugih letin. Tüpatam pa je ešče dosta slabše. Dosta škode je napravilo dežovje. Vino bo srednje dobro. Večinoma je bilo zdravo grozdje, kelko se ga je dozorilo. — Gorice

Brat, le pridi.

Brat, le pridi!

Pohitela bova pred Boga
in ko bodeva pred Bogom,
bom govoril:

„Glej, Gospod! Sovražil nisem,
drugi so me sovražili;
nisem si želel bogastev,
drugi so hoteli mojih;
vse ljudi sem vedno cenil,
mene pa nikoli nihče“ . . .

Kaj tedaj dejal boš, brat? . . .

France Horvat.

na štajerskoj strani so vnogo slabše obrodile. Po nešternih mestaj so ne dobili niti edno desetino rednoga pova.

Bogojina. Zapüsto nas je g. Benkovič Ivan, učiteo. Bog ga je pozvao k sebi. Pokojni je bio jako dober učiteo. Duga i duga leta je odgajao mladino v Dokležovji. Pogreb je bio 13. sept. ob 4 vüri odvečara. Naj počiva v miri. Domačim pa izražamo naše sožalje.

Pince. Nesreča nikdar ne počivle. Tkalec Ivan iz podturniške fare je preminöti petek večer ob 8 vüri šteo iti prek meje na Vogrsko bliži stražniške postaje. Na klic straže se je Tkalec ne stavo i zavolo toga je prišlo do žalostnoga konca. Streljeni je mrtev obležao.

Strehovci. Jako nas je razveselilo, gda smo zvedeli, da se je naš rojak abiturijent Varga Ludvik odločo za duhovniški stan i stopo v mariborsko bogoslovje.

Beltinci. Dnes 18. okt. po večernicaj bo meo pri nas inž. Bino Nežima važno predavanje od plinov. Predavanje priredi beltinsko prosvetno društvo. Vsi vlüдно vableni. Vsakšemi je potrebno nekaj znati od plinov.

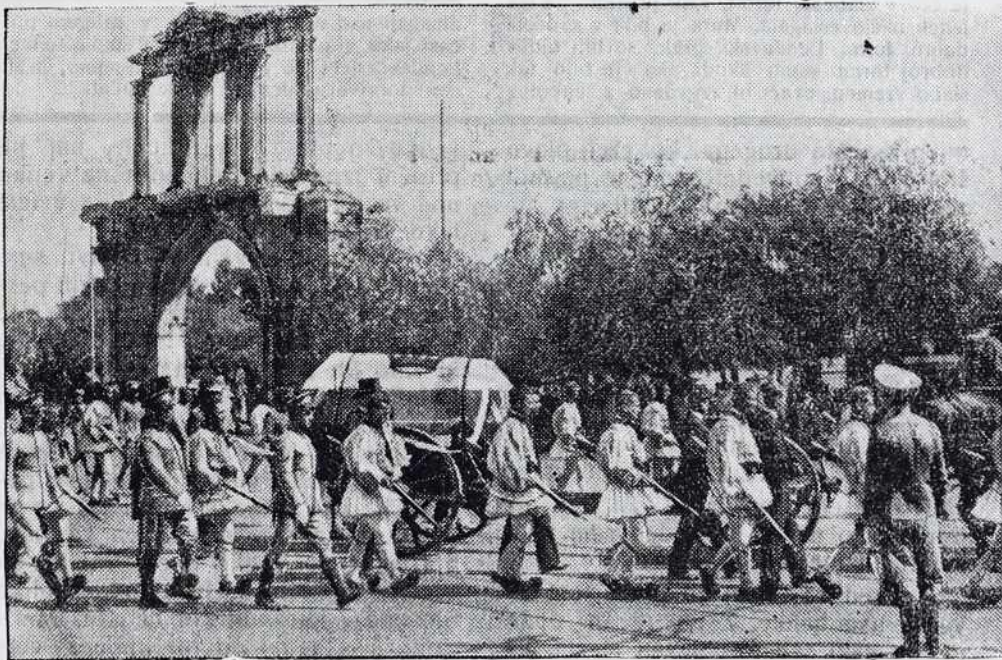
lüdje, ki so lažlivi i ki so celo laži pred oblastjov proti njemi trosili. Zahrbtnež i denuncijant najmre to pomenita. Prosimo odgovor od dopisnika Slovenca, na koga idejo te reči? Če je poštenjak, de vüpaio povedati jasno. Se razmi, ka g. Faflik, koga poštenost vsi dobro poznamo, ne dopisnik Slovenca i tüdi ne naročo toga dopisa. Poštenjak, javi se!

Semensko žito po toči oškodüvanim. Vremen je letos vnogo škode napravilo po toči v Sloveniji i tüdi okoli Štrigove. Zdaj je banska uprava razdelila med jako prizadete več vagonov zrnja. Občina Štrigova je dobila na te cil tüdi 1500 kil semenske pšenice, štera se razdeli med ponesrečence od toče.

Strokovna popravila
— zamenjave —
novi aparati
raznih znamk z jamstvom v
PRVI PREKMURSKI
STROKOVNI RADIODELAVNICI
Nemec J. Murska Sobota

Zahvala. Kak smo že javili, je g. Gabrovič Matjaš, vojni referent v Lendavi, premeščen na albansko mesto. Na novom mestu bi morao nastopiti že 1. okt., a zavolo betega je dobo 10 dni dopüsta. Zdaj kda se poslavla od naše Slovenske krajine, ki je tüdi njegov rojstni kraj, se zahvaluje vsem tistim, ki so njemi pri njegovoj službi na kakšiče način pomagali. V prvov vrsti svojim predstojnikom, občinskim predsednikom i vsem drugim.

Vsem gračkim volilcom! *Bliža se den naše odločitve!* V nedelo, dne 25. oktobra si v staroj šoli pri Gradi

Slednja pot pokojnoga bivšega ministerskoga predsednika Zaimisa na atenskih cestaj.

Plemensko senje za bike i telice priredi kral. banska uprava s sodelüvanjom Zvezze selekcijskih društäv v ponedlek 26. oktobra 1936, na sejmišči v Beltincih. Na senje naj se priženejo prvovrstni biki v starosti od 8 mesecov naprej i to samo živali z dokazanim pokolenjom, ki so last članov selekcijskih društäv. Zato je potrebno, da si posestniki priškrbijo zvün živinskoga potnoga lista šče predpisani rodovniški izvleček od pristojnoga selekcijskoga društva i tehni listek od teže prignane živali. Prodajalec more jamčiti zvün za zdravje odane živine pri bikaj, šče za plemensko sposobnost za 2 meseca od dneva odaje. Nagrade za prigon se bo izplačüvalo samo za bike od 13 do 18 mesecov starosti i to za selekcijska društva, šterih sedež je oddaljeni nad 15 km od Beltinca Din 50, za oddaljenost nad 30 km pa Din 100, za oddaljenost pod 15 km pa se ne bo izplačüvala nikakša odškodnina za dogon. Preveč krmelene i prekrmlene živali se ne bo küpüvalo za plemo i se bode tüdi cena bole raynala po plemenskoj oceni, kak pa po teži prignane živali.

Od dopisnika Slovenca prosimo odgovor. V 232. šte. od 9. oktobra naznanja dopisnik Slovenca iz Slov. Krajine, da je g. Faflik „bil nekaj časa tüdi banski svetnik in je sploh aktivno sodeloval v politiki. Ko je pa videl zahrbtnosti in denunciacije, se je umaknil s pozornice in prepuštil politiko tistim, ki so ga denuncirali.“ To so grobe žalitve, na kogakoli idejo. Dopisnik tü pred celim svetom pove, da so za g. Faflikom prišli v politiko

izvolimo novoga, našega, katoličanskoga župana g. Bačić Franca. Nad 80 procentom naših gračkih volilcov ne trbe več premišlati, kama naj dajo votum, ar so se že davno odločili za našo edino pošteno, kmečko, katoličansko listo, štere nosilec je naš Korošcov mož g. Bačić. Naša zmaga je zagotovljena. Najvekša sramota bi bila za vse nas, da bi v našoj lepoj, poštenoj, katoličanskoj občini palik prišo za župana pristaš i pripadnik Jevtičov, JNS-arski ali pa mačkov, kakši je nosilec nasprotne, jako pisane i „čüdne“ liste. Mi vsi smo prepričani, ka nieden od naših poštenih volilcov ne de delao takše sramote sam sebi, našoj katoličanskoj stvari. Pa ešče več! Ne samo, ka moramo i bomo zmagali, ali moramo gledati, da de naša zmaga sijajna, odločna, nad 90 procentna. Čas je že, da ednok obračunamo z protivniki našega kmečkoga katoličanskoga gračkoga lüdstva. Da de pa naša zmaga lehka i gotova, držimo se natančno sledečega reda: a) Volitve se vršijo od 7 zajtra do 6 vüre večer v staroj šoli pri Gradi poleg cerkve. b) Vsi volimo samo našo pošteno, kmečko, katoličansko listo g. Bačića. Što bi kaj drugoga mislo, je naš izdajalec. c) Mi vsi idemo na vo-

lišče že rano, včasi po ranoj meši i to vsi vküper. Držimo se tüdi navodil, štere smo dobili na sestanku v staroj šoli v nedelo 18. oktobra. d) Da smo pa že volili našo listo, idemo vsi na delo i pripelajmo na volišče vse naše pristaše. c) Volit moramo iti vsi! Što ostane doma, škodi sam sebi i nam vsem. *Po 25. oktobri naj bo za gračko občino začetek novoga življenja i dela.* Časi so resni. Gledajmo, da do na upravi naših občin dobri, pošteni kršćanski možje. — *Dnes 18. okt. pridite vsi po velkoj meši v staro šolo na važen organizacijski sestanek, gde si bomo vse podrobnosti od volitäv pogučali.*

Kratki glasi.

Kama pela neštterne ženske pamet, po odpravlanji dec. V celjskoj bolnici je mrla 26 letna deklina iz okolice Žalca na posledicaj odprave 8 mesečne nosečnosti. Pred smrtjov je izpovedala, da njoj je odpravila dete edna ženska v Novoj vasi, štera se s tem zanima. Vnogim ženskam je že spravila smrt i tüdi vnogo nedužno dečico odpravila od življenja, štera so po potokaj ležala. Policiji se je posrečilo priti na sled toj zverinskoj ženski, šteroj je tüdi pomagala nekša babica. Obe ta teški račun davale pred Bogom za svoje delo.

Pred zdavanjom v potoki. V Cigoncih poleg Slovenske Bistrice so se odpelali na dvema avtomobiloma k zdavanji. V prvom se je vozo mladoženec, na drugom pa sneha. Gda je pripelao šofer sneho do mosta, šteri vodi prek ednoga potoka, se je pripelao od druge strani eden drugi avto. Avto od snehe se je redno ogno od nasprotnoga, a v velkoj naglošči so se potačje poškalili i avto je kakše tri metre globoko spadno v potok, šteri je precu globoki. K sreči ne se je zgodila smrtna nesreča, ali več teških ran so dobili svatovje. Zavolo nesreče ne se je moglo vršiti zdavanje.

S sekirov ga vmoro, ar ga je püsto na kola. Pred kazenskim senatom v Mitrovici se je v tork zagovarjao za svojo krvoločno delo 41 letni delavec Fabič Blaž iz Dolnje Dubrave, srez čakovečki, ki je s sekirov vmoro 23. avgusta posestnika Jakšiča iz Surčina. Jakšič je te den pripelao na žitni trg v Zemun 12 vreč pšenice, da bi jo odao i da plača davek. Med tem je pa bio tüdi v Zemuni Fabič, šteri se je tam skitavao i iskao službo. Naednok je samo prišeo zraven kol Fabič i začeo se pogovarjati z Jakšičom od küpčije i ga proso, če lehko se pela z njim v Surčin, mogoče da dobi tam kakšo zaposlitev. Jakšič njemi je to dovolio i pravo njemi je, naj ga malo počaka, ar šče nej odao vso pšenico. Naskori zatem je odao Jakšič pšenico i se napoto proti domi, a odzvüna placa ga je že čakao Fabič, šteroga je vzeo na kola i sta se tak odpelala. Najnaprej je sedo Jakšič, a odzajaj pa Fabič i sta si razgovarjala. Nato je zaprosio Fabič Jakšiča peneze, da bi meo za hrano za nekelko dni, dokeč bi ne dobo službo. Jakšič njemi je odbio prošnju, rekši da nema niti telko, da bi davek plačao. Fabič si je med tem nekaj mislo, kak bi prišeo do penez. Vidi da Jakšič je zadremao i spi i vzeo je sekiro, štero je Jakšič meo s sebov i vdari Fabič Jakšiča po glavi, a ne ga je dobro zavado. Jakšič je nato hitro skočo i se brano, a Fabič ga je zgrabo z ednov rokov za prsa, a z drugov ga s sekirov tak dugo mlato, dokeč je ne omedlo. Nato njemi je iz žepa vzeo vse peneze, štere je dobo Jakšič za pšenico i med tem je konje pognao v beg, a on se je pa skrio v kukarico. Konji so pripelali Jakšiča domo v mlaki krvi i vse razbitoga. Naskori nato so žandarje Fabiča dobili i ga zaprli, gde je vse priznao. Fabič je vzeo Jakšiči 4000 Din. Sodišče ga je obsodilo na dosmrtno ječo. Kama pela človeka strast po drugom imanji.

MALO POSESTVO

z rodovitnov pregnojenov zemlov se odda za več let na polovino pridelka v najem na KRAPJI št. 11. pri Ljutomeri.

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

Glejte to je blagoslov, raj, ki ga daje brezbožni liberalizem in komunizem zaslepljenemu delavcu.

Boš pa rekel, kako je pa sploh moglo tako daleč priti, zakaj pa sv. Cerkve ni z bolj energičnimi ukrepi nastopila proti vsem tem uničevalcem delavčeve sreče.

Da je moglo danes do tako žalostnega stanja priti, da imamo danes žalibog krvavo Španijo, bedno Rusijo, nesrečno Mehiko in v komunizem se pogrezajočo Francijo, je pač krivda na delavcih samih, ki so gluhi in slepi za resne opomine skrbeče matere sv. katoliške Cerkve, ki se z vso ljubeznijo oklepa delavstva ter resno opominja, kakor nekdanj Kristus bogatine: „Gorje vam“, ter jih svari pred vnebovpijočimi grehi, ki jih ne liberalizem ne komunizem ne poznata.

Cerkve nima danes bomb, tankov in kanonov na razpolago ter strojnih pušk, da bi z njimi vcepjala v srca vernih svoje nauke, tiste pa, ki bi ji ne sledili, bi kratkoma postrelila, kakor to dela Stalin s svojimi bivšimi prijatelji. Tudi v tem pogledu se kaže sv. katoliška Cerkve v vsej svoji nedosegljivi veličini, da daje svobodo vsakomur, ali ji sledi ali ne.

(Dalje sledi.)

Pisma naših iz tujine.

Preč. g. Hladnik Ivan, Cazeros 2780, Buenos Aires, Argentina, nam pišejo sledeče:

Velikanoč pod južnim solncem.

Doma nekoč smo imeli željo, da bi bila Velika noč topla, da bi bilo kaj zelenega za cvetno butaro (presmec). Tukaj ni cvetne butare. Samo oljka je, pa tudi bele Velike noči ne. Postni čas so bili „pasji dnevi“. Sopara, vročina in nevihte. Tukaj smo v trgovini, da bi Zveličarju za procesijo dali grozd, če bi procesijo imeli. Tam doma pa nosi prvo pomladno zelenje.

Velika noč je tu vse drugače. Tisto, kar je doma tako veselje otrokom, je neznano. Veliki četrtki in petek se praznuje. Te dneve pridejo vsi krščeni obnovit spomin na to, kako cerkev znotraj zgleda. Jaz sem bil kar obilo zaposlen te dni. Kar dvakrat sem dal vsak dan skozi dopoldanske obrede. Preje sem si mislil, da mi bo prav teh cerkvenih opravil najbolj manjkalo. Pa so me zadela bolj kot kdaj doma. Saj sem celo alelujo pel. In na veliki petek pasijon. Pač zato, ker tu duhovnikov močno primankuje. Ni jih dovolj za nedeljske maše, še manj pa v času za spovednico. Zato

B: Zgodba o križu.

Brez posebnega dogodka je doživela starka neko občutje, ki ji je hotelo povedati, da bo moralo nekaj priti. Že dalje časa je bilo njeno življenje zelo enolično, vsakdanje, kdo bi moral dejal: brez življenja.

Ljudje so opravljali svoje delo; bili so v skrbeh in težavah, drugkrat zopet veseli in razigrani, trpeli so in se veselili, kakor je prinesel dan. Mislili so na sedanost, mislili na bodočnost ali, če je tako prišlo, so bili tudi brez misli, z brezčutnim izrazom so zrlj v svet; živeli so svoje nestalne življenje.

Starka je gledala nanje kakor iz daljave. Mimo nje je šlo vse to in se je ni dotaknilo. Sama s seboj je bila, včasih se je kdo mimogrede spomnil in z njo nekaj navadnih besed spregovoril; to jo je vselej nekako predramilo, razveselila se je v srcu nad tem, da ji je voščil dobro besedo.

Od časa do časa ji je prišlo na misel, da je Bog zanjo ustvaril samo en dan in ga ji podaril in ta dan nosi zmiraj s seboj; tako slični so si bili dnevi.

V nočeh je kašljala in čakala smrti, ko pa je v jutro prisijalo sonce, se je vzradostila nad njegovimi ogrevajočimi žarki. Vstala je v rani čas, ko so še vsi spali, odprla okno in gledala v svet. Takrat se ji je zazdelo,

Gospodarstvo.

Peronospora na trti.

Če škropimo trs prle kak ga je napadnola peronospora, se ga bolezen ne prime. Če pa škropimo te, gda je listje že napadnjeno od peronospore, ne moremo bolezen več preprečiti, ar se klici peronospore zarinejo v list, a v list galic ne pride. Galic je ne zdravilno sredstvo proti peronospori, nego samo preprečevalno. Zato je važno, ka je trs od sprotoletja pa do zoritve zavarovan z galicom. Kda i kelkokrat bomo škropili, je odvisno od vremena i lege vinograda. Če je na sprotoletje toplo i vlažno vreme, se peronospora prle razvije. Zato moramo tudi prle škropiti. Na vsakši način moramo prvokrat škropiti pred cvetenjem i to navadno od 15. maja do 1. junija. Drugič škropimo malo pred ali včas po cvetenji. Med prvim i drugim škroplenjem naj ne preteče več kak 14 dni, a med drugim i tretjim ne več kak 29 dni. V nizkih vlažnih legah moramo ešče pred cvetenjem dvakrat škropiti. Ništerni tudi štirikrat škropijo. Razumlivo je, ka če deževno vreme i dešč izpere galic z listja, moramo ešče večkrat škropiti.

Uspeh škropljenja zavisi od pravoga časa. Samo par dni, pa tudi par vör lahko odloči uspeh ali neuspeh škropljenja. Da kelko telko prav pogodimo pravi čas škropljenja, moramo znati sledeče: Na listi se ne opazijo včasni znaki, kda je list napaden od peronospore. Od tistoga časa, kda je list napaden pa od časa, kda se prikažejo na spodnji strani lista bele

lise, preteče več časa i to je takzvana inkubacijska doba. Inkubacijska doba znaša v maji 15 dni, v juniji 9 dni, v juliji i avgusti 5 dni. V deževnom vremeni je ta doba vno go kračša. Trsje mora biti poškopleno pred pričetkom inkubacijske dobe. Če je n. pr. 10. julija spadno močen dešč, so trosi prišli na trsje i zavolo vlage do se začnoli razvijati. Inkubacijska doba bo znašala 5 dni. Pred tem moramo špricati, ar se te trsi nedeo mogli razviti.

Za prvo škropljenje je zadosta 1% rastopine galice, za drugo 1,5%. Če je deževno vreme, vzememo 2%. Na 100 l. vode vzememo za prvo škropljenje 3/4 kg. galice i 2 kg. gašenoga vapna. Za drugo i tretje 1 kg. galice i 2,5 kg. gašenoga vapna. Rastopino galice moramo vsikdar vlevati v vapno i ne vapno v galic! Pripravljeno tekočino moramo ponucati ešče isti den. Če pa dodamo k toj raztopini na vsakih 100 l. vode 5—10 dkg. cukra, ali na 100 l. rastopine 1. mleka, je tekočina vporabna ešče za 8 do 10 dni.

Škropimo vsikdar pri lepom suhom vremeni. V slabom vremeni lejko škropimo tudi med cvetenjem. Paziti moramo na to, ka so spodnje strani lista poškoplene, ar skoz spodnje strani peronospora največ prodira v list. Tudi grozdje naj bo dobro poškopleno. Od listja pa naj ne curi.

(Konec.)

SPORT.

Mura — Lendava 7:4 (5:1).

Nedelska prvenstvena nogometna tekma je Muri prinesla zasluženo zmago. Lendavčarje so v prvom polčasi bili jako slabi, zato so pa tudi zgubili. Vrtar od Lendave je bio v slabešoj formi, zato je Mura na tak lehek način zmagala. Mura je bila v zadosta dobroj formi. Lendavski igralci so bili tudi v dobroj formi, samo škoda, ka je bilo tak slabo vreme, ovači bi zagvūšno z lehkotov

mi ni kazalo drugega, kot vzeti plavo štolo. Prav spovednica me je pa tudi zelo veliko španskega naučila.

Tukaj imamo tudi več slovenskih usmiljenk. Pa so vam to res blage dušice, ki pogode, kako človeku veselje napraviti. Ko sem se na veliko soboto vrnil domov, so me čakali velikonočni darovi: dve pisanici in „kolač“. Šolske sestre, ki vodijo nekoliko izven mesta gospodinjsko šolo, so mi prinesle te darove, ki so mi prav zares veliko veselje napravili. Žal, da me doma niso našle. Ta teden sem tako k njim namenjen za obisk.

Pred 14 dnevi so prišle sem hrvaške usmiljenke. 7 jih je in bodo dovile neki sanatorij izven mesta. Na

da niti umrla ne bo. Dan gre v noč in noč prehaja v lepo jutro, njej pa je zmeraj enako, nič se ne spreminja. Če bi se ji bližala smrt, bi to gotovo občutila. Na starega človeka prihaja smrt tako, da ve, kako blizu je že.

Najrajši je bila, kadar je prišla nedelja. To je že od nekdanj blagoslovljen dan. In nikdar ne gre tako mimo, da kristjan ne bi prejel od nje vsaj malo one mirne sreče, ki je polna od prvega jutranjega svita do zadnjega večernega utrinka. Kakor da plava nebeški blagoslov na nebu mesto sonca. Njegovi žarki se vsipljejo povsod na zemljo in za vsakega, ki jih hoče dobiti. Lepi so ti trenutki, ki jih nedelja prinaša.

Starka v cerkev ni več mogla hoditi, zato je čuvala doma, da so drugi šli. Molila je medtem, kaj iz knjige, kaj na pamet, dokler ni minil čas in so se vsi vrnili.

Popoldne je sedela na vrtu pod jablano. Sonce je le malo prodiralo skozi gosto vejevje in listje. Včasih je zašumelo nad njeno glavo, če se je veter poigral z listi na jablani. Tu in tam je preletel kak ptiček z ene veje na drugo, zažgolel in spet utihnil. V zraku so letale lastovice med sončnimi žarki.

Ljudje so prihajali polagoma od obeda; nekateri so si doma kaj ogledovali, drugi so dremali ali brali kaj,

Pošta.

Preč. g. Gomilšek Franc, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. Goricaj. Novine od Lang Karola pri Sv. Benediktu št. 13. so prišle nazaj. Plačao je šče nikaj. Kama se je odselo?

zmagali nad Murov, štera je v drugom polčasi jako popūstila. No ja, pač smolo so meli Lendavčarje. Celo pa če šče omenimo, da sta dva dobriva igralca ne smela špilati.

veliko soboto so me klicale, naj jih pridem izpovedat, da bodo na Veliko noč vsaj Jezusa lahko dobile v tem tako tujem svetu.

Veliko noč v naši cerkvi smo kaj lepo praznovali. Nekaj novih pesmi so nam zapeli naši pevci. Vse bolj prijetno pogrejejo srce one lepe, ki smo jih poslušali in peli že doma. Polna je bila naša cerkva ta dan in tako smo se počutili na svetem kraju, kot da smo med stenami slovenske cerkvice. Zares čudovita je naša pesem. Veliko so se potrudili naši pevci in so nam res poskrbeli za kar najbolj domačo Veliko noč. Pravijo, da v cerkvi ni bilo še tukaj nikoli toliko Slovencev zbranih, kot ta dan. Mnogi so šele sedaj odkrili, kje naša cer-

kdor je pa bil od dolgega časa samemu sebi napoti doma, je svetešnje opravljeno stopil k sosedu ali prijatelju.

Globoko v vrtu, ki na onem koncu ni bil ograjen, so kričali otroci. Njih brezskrbni vrišč je bil poln nečesa, kar je prihajalo do starke in rahlo seglo v njeno dušo.

Skoraj vznemirila se je. Njene misli so vzvalovile, odgrnil se je zastor pred njenim spominom, iz preteklosti so priplavali mnogi dogodki. Prijetno se je spominjati na minulo, na nekdanja leta zdravja in moči. Ob takih spominih vsaj človek ve, da je nekaj preživel, nekaj, kar ima svojo vrednost, ki je gotovo nekje zapisana kot dobra. Saj tudi spomini na prestale težke čase postanejo končno prijetni, ker prav za prav taki v dno duše pretresujoči dogodki dajejo življenju vrednost in v človeku njegovo moč odkrijejo.

Preko vrta sem od drevesa do drevesa so skakali otroci. Kadar se je kateri spotaknil in padel, so veselo prasnili v smeh. To jim je bilo v večjo zabavo, kot igra sama.

V starki se je nekaj zganilo, ko so se otroci bližali. Iz hiše je pribegžala vnukinja njenega brata. Zagnala se je že proti sredini vrta k otrokom, a se je ob starki hipno ustavila.

„Joj, teta Ančka, ali je res, da je ob našem križu včasih ponoči go-

Nova mesnica.

Centjenomi občinstvi vlūdno naznanjam, da sem odpro dne 15. okt. t. l. **NOVO MESNICO v BELTINCIH** v prostorih hotela „Krone“.

Poleg prvovrstnoga friškoga mesa, odavam tudi razne mesne izdelke, kak prekajeno meso, klobase, mast i. t. d.

Ar mam vse v to stroko spada joče blago, bodisi friško ali predelano samo najbolše kakovosti i davam po najnižjoj dnevnoj ceni, se cenjenim odjemalcem za kem obilnejši obisk priporočam.

GYÖRFI LADISLAV

mesar i klobasičar v Beltincih št. 10.

NAZNANILO.

Centjenomi občinstvi naznanjam, da sem odpro svojo

NOVO TRGOVINO MANUFAKTURE I SKLADIŠČE LEDRA v M. SOBOTI,

Aleksandrova ulica v hiši g. Pauko Jožefa (Sidonije Novak) slaščičarna, to je nasproti firme Bata.

Centjenomi občinstvi priporočam, da si naj oglednejo mojo novo moderno trgovino, ar mi den za dnevom prihaja novo blago po niskih cenaj, tak tudi za čevlare mam veliko izbero ledra. — Vsakomi se toplo priporočam

VINKO KLEPEC, trgovec Murska Sobota.

Posestvo.

Po ugodni ceni se proda v Gornji Lendavi velika zidana hiša (bivša šola) z njivami in travniki.

V Korovcih njive in travniki, tudi po parcelah. — Poizve se v Prekmurski banki, v M. Soboti.

Odam harmonij v dobrom stanju i po niskoj ceni. ALOJZ ŠUGI M. Sobota.

kev stoji. In so rekli da bodo še prišli.

Na praznik popoldne sem imel pa kar tri krste. Tri Slovenkice. Ena je že čez dve leti stara. Zelo se ji je dopadlo vse, le voda, ta se ji je pa zamerila. Njeni protesti seveda niso veliko zalegli.

Za veliko noč je izšla nova številka *Duhovnega Življenja*, ki je bila tudi zelo lepo sprejeta. Tja v domovino bo seveda prišla z debelo zamudo. Opravek sem pa imel, preden je bila natisnjena. Drugič bo že drugače, ker sedaj poznam, kako je treba s temi tiči.

Prihodnjo nedeljo se vrši velika veselica, ki bo pa najbrže zbrala še več Slovencev, kot jih je bilo na Veliko noč v cerkvi. *Hladnik Ivan.*

rela luč kar sama od sebe? In da so naš dedek tam umrl? Pa da si ponoči nihče ni upal tja, ker je tam tako milo jokalo?

Starka se je zdrznila, pogledala je h koncu vrta, kjer je ob poti stal križ. Šesterokoten plot je varoval rože, ki so bile okrog križa nasajene in so cvetele Zveličarju v čast in da so ljudje z večjim spoštovanjem hodili mimo znamenja.

Čuden blesk je odseval v dekličinih učeh. Ustrašila se je že skoraj sama svojega vprašanja. Ker ji starka ni takoj odgovorila, je znova spregovorila:

„Hozjanov Naci je pravil. On zna toliko povedati. Joj, koliko pripoveduje, kako je bilo v boju, da nas je mnogokrat strah, kadar poslušamo. In pravi, da se je to pri križu tudi zgodilo za časa boja“.

Deklica je z radovednim in preplašenim obrazom čakala, kaj bo stara teta povedala, če kaj ve o tem. O, v resnici ve, ker so njene oči postale tako žalostne. Ustnice so ji zadržtele, ko je spregovorila:

„Hozjanov Naci je pravil? On ve mnogo, toda tega ne ve natanko. Samo jaz vem, vse, kako se je zgodilo. Zdaj sem ravno mislila na to“.

Prenehala je, kakor bi se zbala. Deklica je mirno čakala, sela je poleg njenega stolčka na trato. (Dalje).